

VAN
GOGH
NATIONAAL
PARK

Uitvoeringsagenda 2024 - 2028

Hier wilde bij zijn

Uitvoeringsagenda 2024 - 2028

Hier wilde bij zijn

Inhoudsopgave

Uitvoeringsagenda 2024-2028

Inleiding	6
Partnerschap en organisatie	8
Missie, visie en doelstellingen	10
- Missie van Gogh NP	10
- Visie	11
- Doelstelling	11
De omgeving van Van Gogh Nationaal Park	12
- Drie perspectieven	12
- Nationale Parken	12
- Maatschappelijke waarde	12
- Van Gogh als verbindend narratief	15
Vijf focusprogramma's	17
- Brabant Behaagt	18
- Brabants Bodem	20
- Brabants Versailles	24
- Brabant Groeit	28
- Brabant Beleeft	30
Van Gogh NP Academie	32
Ondersteunende activiteiten	35
- Marketing en communicatie	35
- Educatie en participatie	36
- Monitoring en borging	36
- Fondswerving	39
- Netwerkvorming	40
- Financieel perspectief	41
Productieve partners	42

Inleiding

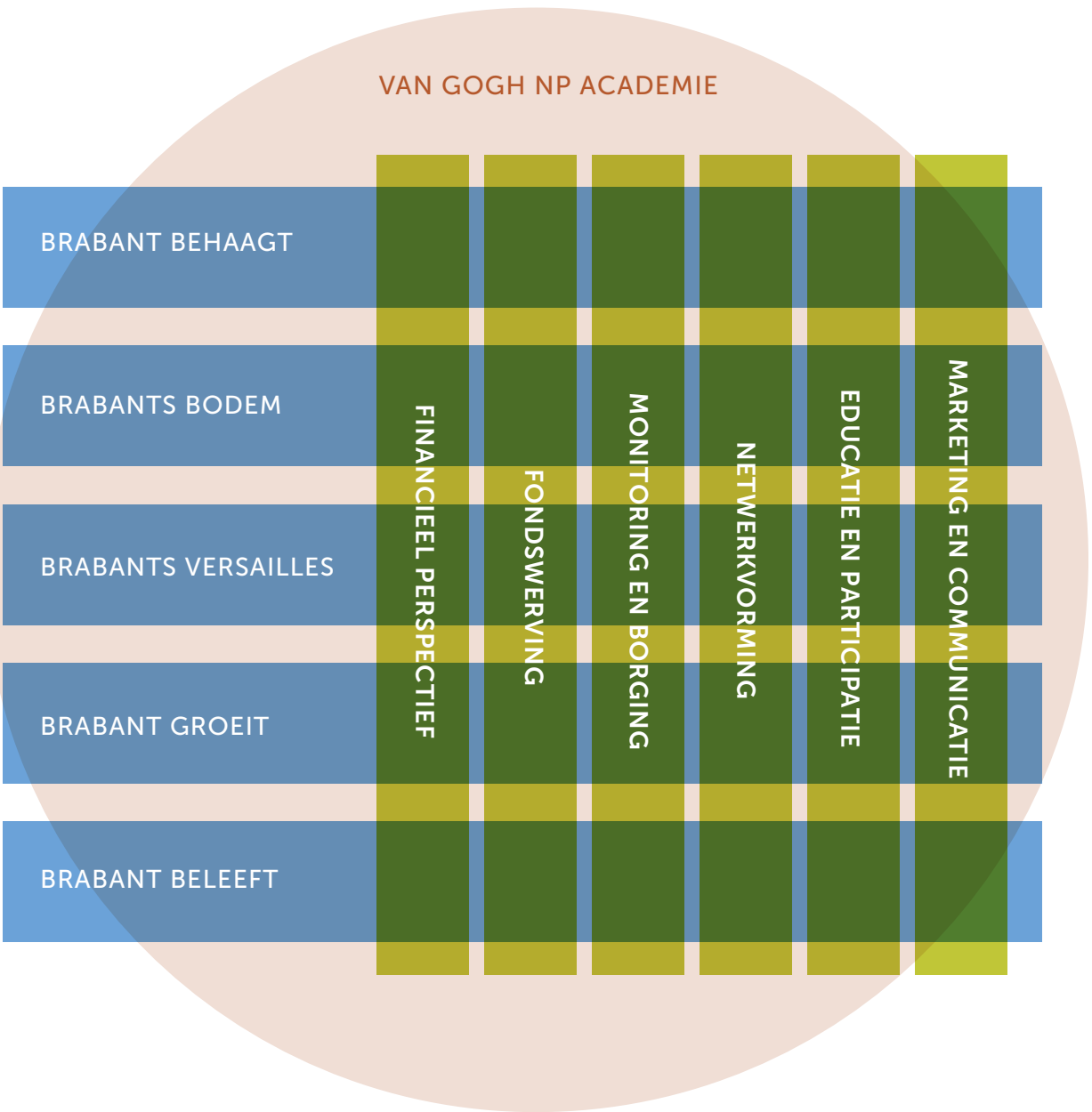
Vanaf 2021 is het Parkbureau van Van Gogh Nationaal Park actief om enerzijds het partnerschap te versterken en anderzijds projecten te ondersteunen en hiervoor de middelen te vinden. Ondertussen is er gedurende de eerste drie jaar van het bestaan een intensief traject ingezet om van Nationaal Park in oprichting de stap te kunnen zetten naar een Nationaal Park met een door het Rijk erkende status. Vooral dit laatste traject heeft langer geduurd dan iedereen heeft kunnen voorzien, maar heeft begin 2024 uiteindelijk geleid tot een definitieve geactualiseerde aanvraag. Het is te waarderen dat de ruim 70 partners zijn blijven geloven in de gezamenlijk kracht en de ambities om Brabant groener, mooier, gezonder en vitaler te maken.

In de Groene Amsterdammer van 31 januari 2024 schrijft men over de bijzondere alliantie die in Brabant is ontstaan: “...tussen de bossen, de heides en de beekdalen in het Brabantse land is een brede coalitie betrokken bij een stille revolutie.”

Het begon met een wild plan waar een bonte coalitie van overheden, boerenorganisaties, natuurclubs, waterschappen en private partijen een paar jaar geleden haar handtekening onder zette: een nieuw te vormen ‘Van Gogh’ Nationaal Park. Dit plan, genoemd naar de beroemde Brabantse schilder, moet verschillende groene gebieden in Noord-Brabant met elkaar verbinden. Groen tot in het hart van de steden en dorpen. In combinatie met ondernemerschap van agrarische ondernemers en bedrijfsleven. Het werkgebied van Van Gogh Nationaal Park beslaat 100.000 hectare. Met het bekenlandschap als ruggengraat: van Aa of Weerij tot Dommel en Aa. In dit grote werkgebied initiëren we samen projecten en activiteiten met de uitdrukkelijke intentie om deze uit te rollen over heel Brabant, of liever nog heel Nederland.

Met die gedachte volgen we de voetsporen van Vincent van Gogh, zoals dat in het verhaal Becoming Vincent van de Van Gogh Sites Foundation zo mooi verteld wordt. De Brabantse Europeaan die hier zijn oorsprong en inspiratie vond, er de passie vond van het kunstenaarschap en waar hij uiteindelijk zijn eerste meesterwerk heeft gemaakt.

Met dit Uitvoeringsagenda 2024-2028 zetten wij de volgende stap waarin het Parkbureau in positie komt om de brede beweging van Van Gogh Nationaal Park definitief te verankeren in het hart van de Brabanders.

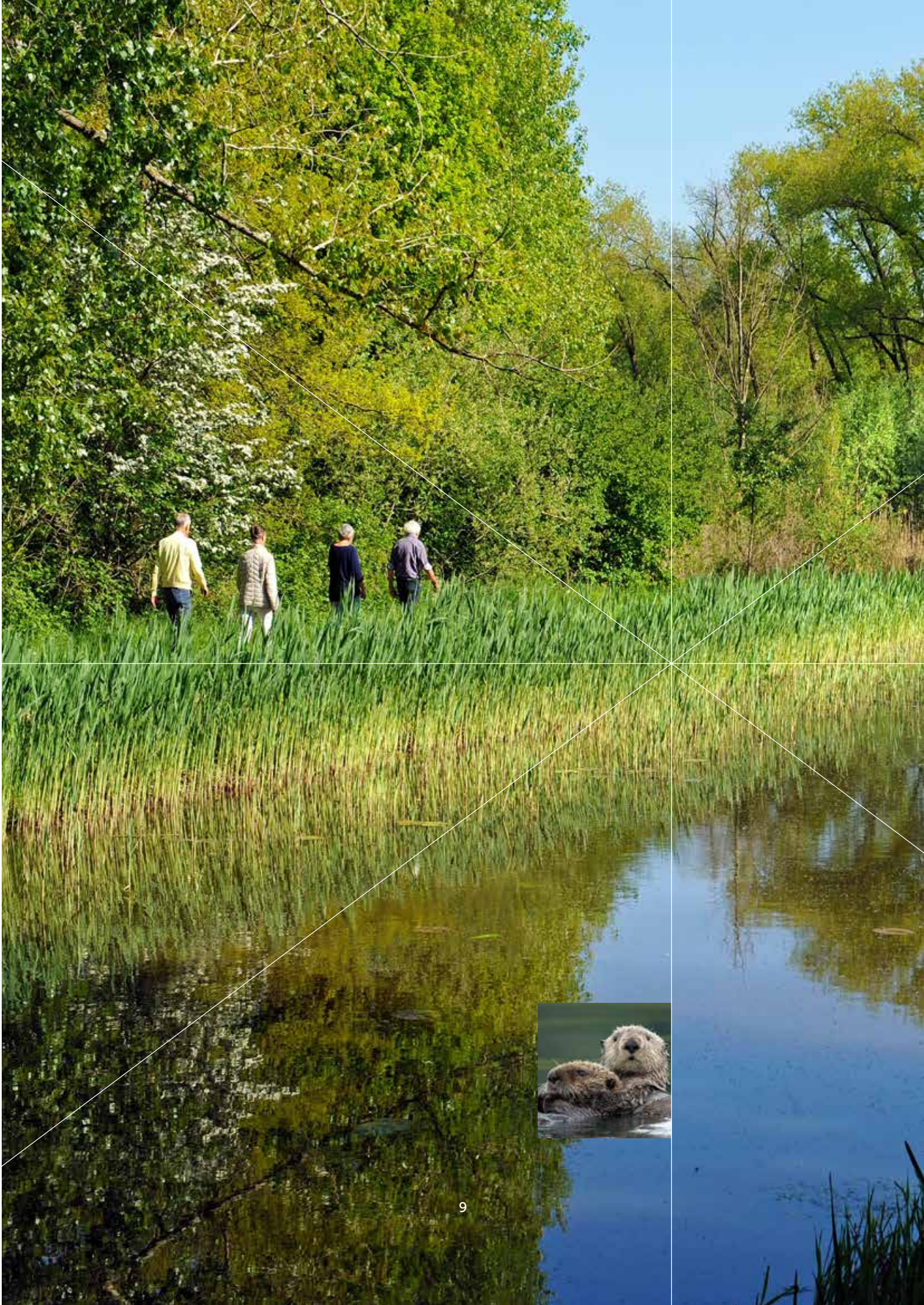
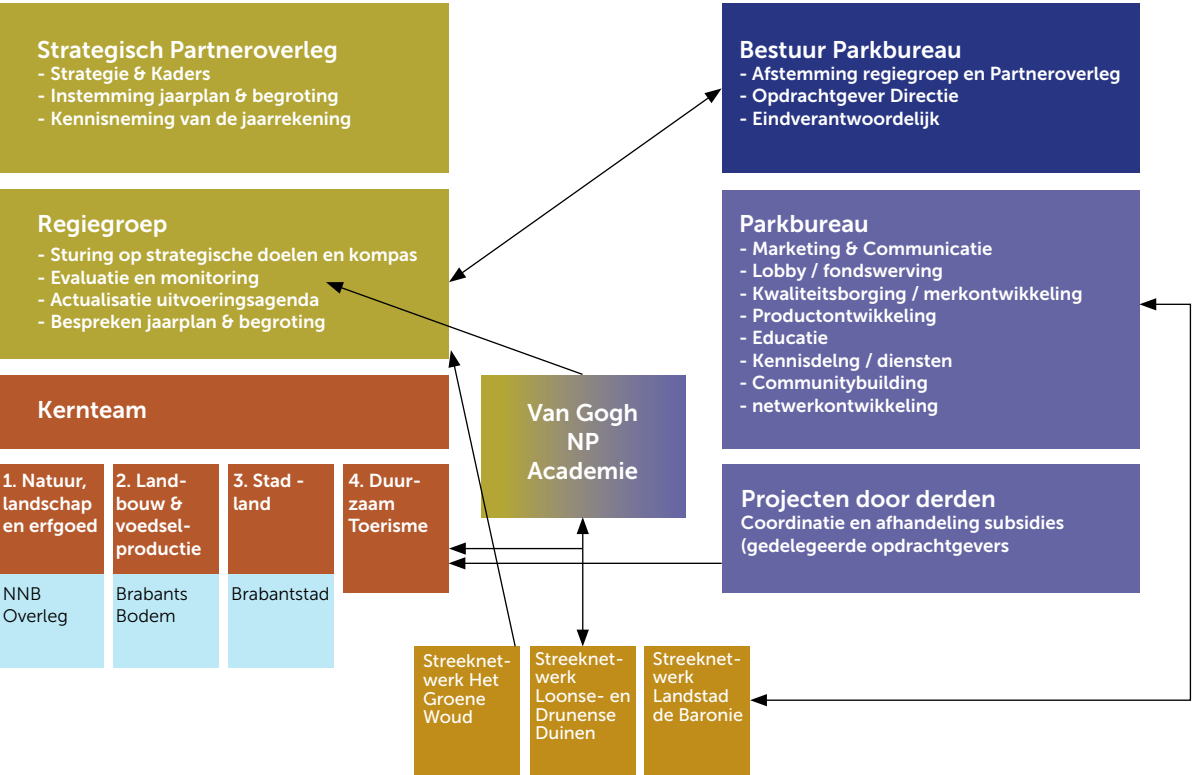

Partnerschap en organisatie

De organisatie van Van Gogh Nationaal Park is ontworpen om een brede alliantie mee te laten sturen aan de inhoud van het programma. Het kleine Parkbureau dat als stichting opereert, legt verantwoording af aan alle partners die zich laten vertegenwoordigen door een afvaardiging die in de bestuurlijke regiegroep plaatsneemt.

Deze regiegroep bewaakt de inhoudelijke koers maar zorgt ook voor terugkoppeling van de projecten die door de partnerorganisaties worden uitgevoerd zonder dat men bestuurlijk verantwoordelijk is voor de resultaten van de stichting. Op deze wijze is er een scheiding tussen de collectieve morele bestuurlijke verantwoordelijkheid en de operationele bestuurlijke verantwoordelijkheid. Dit model is het beste te vergelijken met een coöperatie met dat verschil dat de partners zich meerjarig verbinden middels een samenwerkingsovereenkomst in plaats van dat er sprake is van lidmaatschap.

Voor de periode 2024 - 2028 ligt er een stevige ambitie om het partnerschap uit te breiden met meer private partijen. Op dit moment bestaat het grootste deel van de ruim 70 partners uit maatschappelijke organisaties en overheden. Het aantal partners moet uitgroeien naar 100 waarbij er een verdeling is van 1/3 overheden, 1/3 maatschappelijke organisatie en 1/3 bedrijfsleven. En een kwaliteitsslag in de beweging naar een productieve samenwerking met actieve participatie van zowel partners als ook bewoners.

Missie, visie en doelstellingen

Een topeconomie vraagt om een toplandschap. Met fraaie natuurgebieden, het Brabantse bekenland-schap, bruisende steden én het thuisland van Van Gogh hebben we goud in handen. Het besef én de erkenning dat we daarmee een Nationaal Park van wereldklasse kunnen zijn, versterkt het zelfbewust-zijn en de trots op ons Brabantse landschap. Het Van Gogh Nationaal Park wordt daarmee niet alleen een aantrekkelijke woonomgeving en reisbestemming voor bewoners, (internationale) bezoekers en kenniswerkers, maar ook - en vooral - een vliegwiel voor de gezamenlijke ontwikkeling van Noord-Brabant en de versterking van ons landschap en de biodiversiteit. Dat is belangrijk voor alle Brabanders, of zij nu bewoner, ondernemer, vrijwilliger of recreant zijn. Zo is het Van Gogh Nationaal Park - als sterk merk - een impuls voor een brede alliantie die investeert in een groen, mooi, gezond en vitaal landschap en de (inter)nationale positionering en versterking van onze regio.

Van Gogh Nationaal Park wil het landschap van de toekomst op duurzame wijze versterken door het erfgoed, de natuurwaarden en het economisch perspectief in samenhang te ontwikkelen met de waarden van Vincent van Gogh als inspiratiebron en gids. Op basis van de gezamenlijke meerwaarde en de integrale aanpak heeft het Van Gogh Nationaal Park de volgende missie, visie en doelstellingen geformuleerd.

Missie Van Gogh Nationaal Park

Van Gogh Nationaal Park wil een vitale en gezonde leefomgeving creëren met een grote kwaliteit aan natuur en landschap, die bijdraagt aan een sterk vestigingsklimaat met Van Gogh als inspiratie-bron. We geloven in de waardevolle combinatie van verbeeldingskracht, doorzettingsvermogen en samenwerking voor het versterken van de natuur en de vitaliteit van onze leefomgeving, tot in het hart van de dorpen en steden.

Visie

“Brabant is een topeconomie en dat heeft een topnatuur- en landschap nodig voor een sterk vestigingsklimaat.”

Doelstelling Van Gogh Nationaal Park

In het Van Gogh Nationaal Park investeren we in het landschap van de toekomst.

Dat doen we door:

1. Natuur, landschap en erfgoed in samenhang te versterken,
2. Nieuw perspectief voor agrarische ondernemers en duurzame (voedsel)productie te bieden,
3. Natuur en landschap tot in het hart van de stad en dorp te ontwikkelen,
4. Natuurbeleving en duurzaam (cultuur)toerisme te stimuleren.

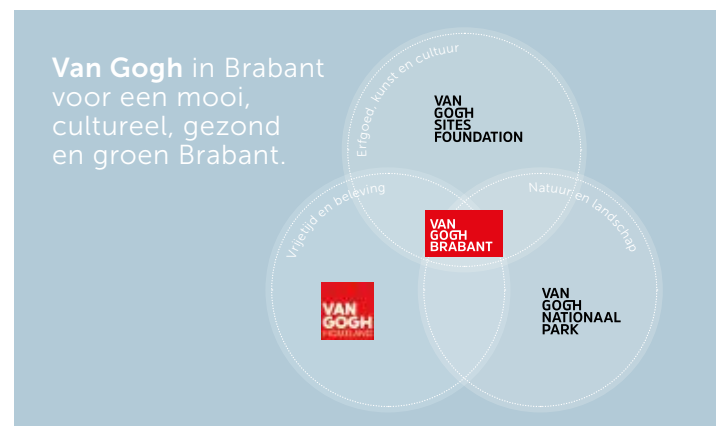
De maatschappelijke waarde die het Van Gogh Nationaal Park wil toevoegen zal dankzij de gezamenlijke aanpak en de samenhang tussen de opgaven in het gebied, een grote impact hebben.

De omgeving van Van Gogh Nationaal Park

Drie perspectieven

Een gebiedsontwikkeling die de naam draagt van de bekendste kunstenaar van de wereld vraagt om een aanpak waarin recht gedaan wordt aan de legacy van Van Gogh. Brabant is zijn bakermat, de natuur is zijn inspiratiebron en op 46 locaties dragen de Van Gogh Monumenten het bewijs dat Van Gogh van Brabant is. Van Gogh Nationaal Park werkt aan de maatschappelijke agenda van Brabant en doet dat in samenhang met twee andere Van Gogh organisaties: Van Gogh Sites Foundation die als moederorganisatie fungeert voor het erfgoed van Van Gogh en Van Gogh Homeland die zich inzet om de beleefbaarheid van de regionale maatschappelijke opgaven vorm te geven in Biënnales. Samen vormen de drie organisaties de brede context die nodig is om de regio integraal te versterken. Zowel ruimtelijk en landschappelijk als economisch en cultureel.

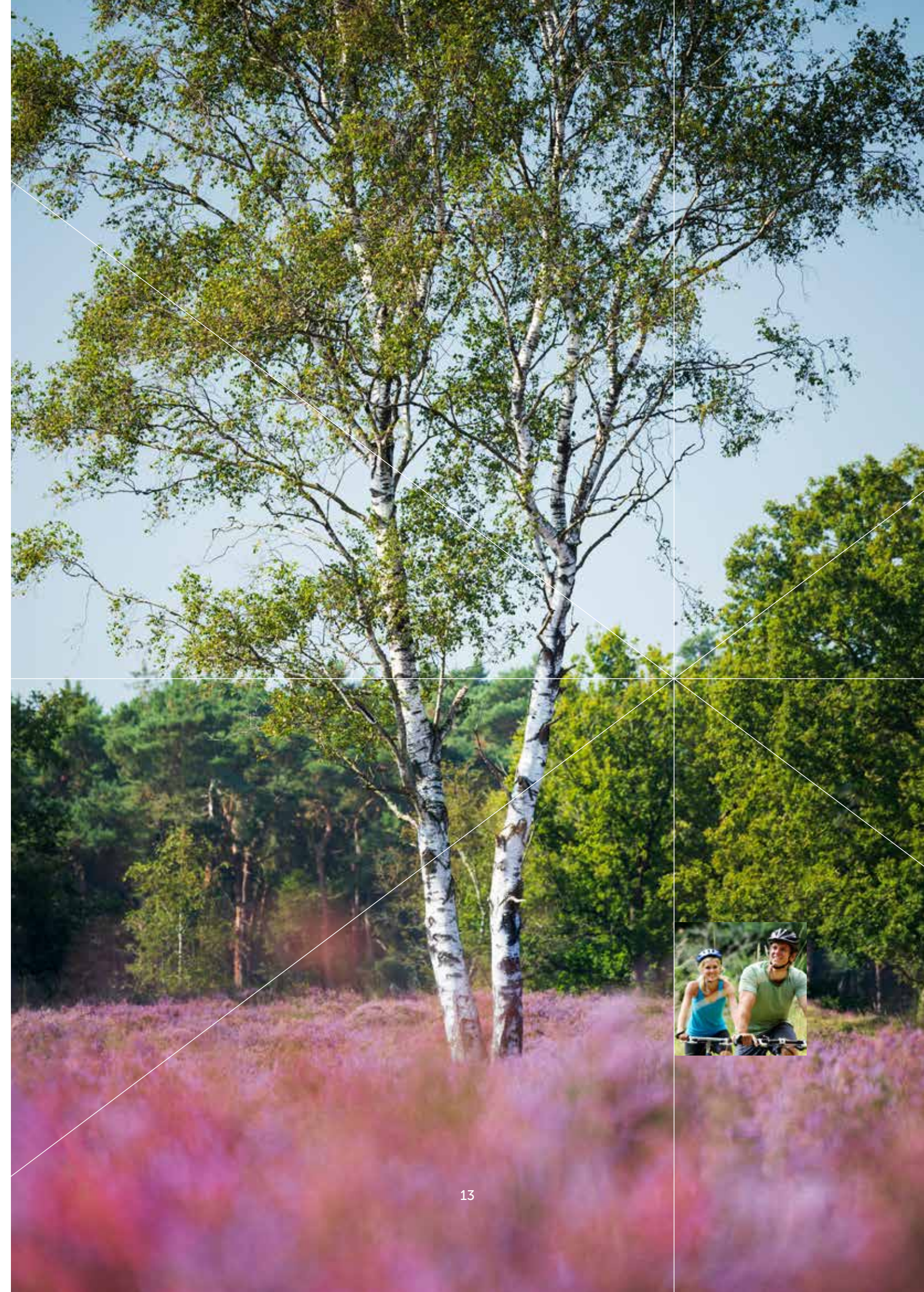

Nationale Parken

De officiële status als nationaal park vraagt niet alleen om een inhoudelijke maar ook om een visuele verbinding met de overige nationale parken in Nederland. Hiervoor is door het Nationale Parkenbureau een format ontwikkelt welke ook toegepast gaat worden op de communicatiemiddelen van Van Gogh Nationaal Park. Gezien de samenhang met de overige Brabantse van Gogh organisaties wordt er voor gekozen om de Brabantse lijn te behouden en het beeldmerk van de Nationale Parken toe te voegen daar waar mogelijk.

Maatschappelijke waarde

Noord-Brabant staat voor grote ruimtelijke opgaven op het gebied van onder meer duurzame energieproductie, woningbouw, mobiliteit en logistiek, klimaatadaptatie, circulaire economie en de transitie van de land- en tuinbouw. Dat biedt volop kansen, als we het unieke karakter van het Van Gogh Nationaal Park - met natuur, landschap, ondernemerschap en erfgoed - tegelijkertijd weten te versterken. Dat kan alleen als we die ontwikkelingen in onderlinge samenhang realiseren. De verschillende onderdelen ondersteunen en versterken elkaar. Zonder topnatuur en toplandschap is er geen blijvend aantrekkelijk vestigingsklimaat, geen unieke toeristische bestemming en geen gezonde en aantrekkelijke woonomgeving voor de inwoners van Brabant. En dat heeft weer gevolgen voor de economische vitaliteit van de regio. Het één kan niet zonder het ander. Dat vraagt om

samenwerking, een gemeenschappelijke focus en gerichte inzet van middelen. Zo is het Van Gogh Nationaal Park niet alleen een aantrekkelijke regio, maar vooral een samenwerkings- en kwaliteitsconcept, een vliegwiel voor de gezamenlijke ontwikkeling van Noord-Brabant en de versterking van het landschap van de toekomst.

Behalve door maatschappelijke organisaties, overheden en bedrijven vooral ook door inwoners en burgerinitiatieven. Lokaal initiatief, ook in de streeknetwerken, is de smeerolie voor dit vliegwiel. Op de langere termijn zorgen we er zo voor dat Noord-Brabant zijn toppositie verder uitbouwt, economisch, ecologisch en sociaal.

Samenwerking op het niveau van het Van Gogh Nationaal Park biedt veel kansen:

- Het Van Gogh Nationaal Park biedt een grote verscheidenheid aan natuurgebieden, die worden hersteld, versterkt en verbonden, met het beekdallandschap als ruggengraat.
- Het Van Gogh Nationaal Park versterkt de internationale positionering. Ontwikkelen op lokaal of regionaal niveau alléén is niet voldoende. Positionering en agendering op provinciaal, nationaal én Europees niveau is onontbeerlijk. Het 'merk' Van Gogh Nationaal Park is een middel om die agendering te bereiken. Het laat ons ook op een nieuwe manier naar ons eigen gebied kijken; het versterkt ons zelfbewustzijn; De samenwerking tussen een groot aantal relevante partijen met verschillende achtergronden in een gezamenlijke koers met Kompas zet het gebied op strategisch niveau hoger op de (inter)-nationale en regionale agenda's, waardoor een multiplier en meer impact (massa) ontstaat dan in een versnipperde omgeving.
- Het Van Gogh Nationaal Park vergroot samenwerking en slagkracht (massa). Het biedt het 'verbindende verhaal' om die samenwerking vorm te geven. Zo ondersteunt het overheden (gemeenten, grote steden, waterschappen en de provincie), maatschappelijke organisaties, vrijwilligers, bewoners en bedrijven om samen te werken aan hún landschap van de toekomst. Door uitwerking van ontwikkelingen in onderlinge samenhang te organiseren, kunnen deelgebieden en initiatiefnemers elkaar versterken en ondersteunen. Het is onze ambitie om die initiatieven en investeringen zodanig te verbinden, dat ze gezamenlijk tot meerwaarde leiden. Zo wordt het Van Gogh Nationaal Park meer dan de som der delen.
- Het Van Gogh Nationaal Park mobiliseert budgetten van programma's van rijk, Europa, provincie, maatschappelijke organisaties, bedrijven en anderen. Zoals bijvoorbeeld de miljoenen voor Brabants Bodem, Groenblauwe Dooradering (Brabant Behaagt) en Interreg-samenwerking op het gebied van duurzaam toerisme (MONA).

Het op gang brengen en houden van het vliegwiel is en blijft mensenwerk. Communicatie, educatie, samenwerking en het faciliteren van participatie zijn daarom essentieel – en vormen de brandstof voor onze Brabantse manier van samenwerken.

Van Gogh als verbindend narratief

Het dragen van een naam van een kunstenaar is niet vanzelfsprekend.

Dit vraagt om respect voor zijn legacy en lef als het gaat om het maken van keuzes voor de manier van werken. Van Gogh als gids en inspirator betekent dat er vanuit de volgende waarden gewerkt wordt:

- non-conformistisch,
- eigenzinnig, experimenteel, met innovatieve oplossingen
- passie voor natuur en landschap en de mens,
- met verbeeldingskracht door inzet van hedendaagse kunstenaars en ontwerpers.

Vijf focusprogramma's

Op basis van de vier doelstellingen van Van Gogh Nationaal Park en het thema 'gezondheid' investeren de samenwerkende partners gezamenlijk in vijf prioritaire programmalijnen:

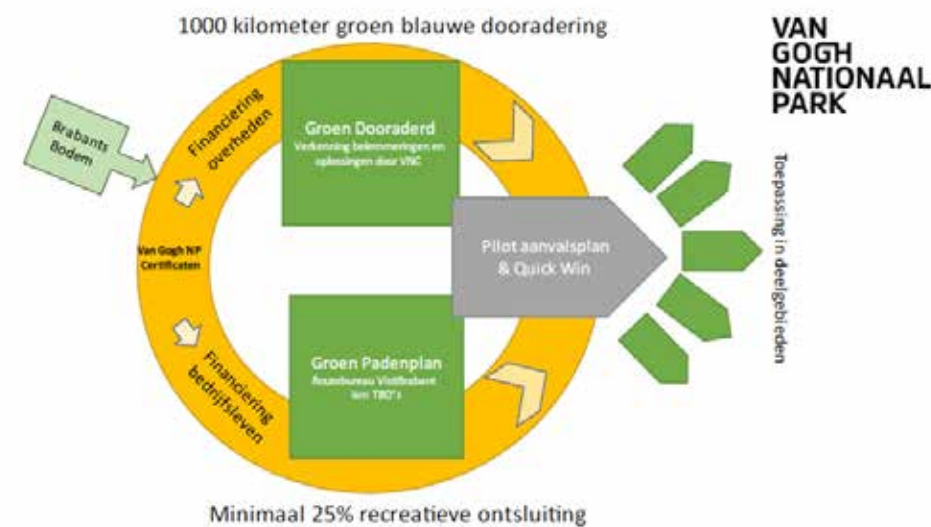
- Brabant Behaagt
- Brabants Bodem
- Brabants Versailles
- Brabant Groeit
- Brabant Beleeft

Versterking groenblauwe dooradering

Versterking van de Groenblauwe dooradering is één van de hoofddambities in het Masterplan Van Gogh Nationaal Park en vormt letterlijk de groene draad door alle activiteiten en programma's heen. Concreet gaat het om de realisatie van 1.000 km nieuwe landschapselementen in 10 jaar, waarvan een deel gecombineerd met toegankelijke paden over boerenland.

Het gaat om elementen, zoals houtwallen, houtsingels, knotbomenrijen, kleine bosjes, natuurvriendelijke oevers, poelen, heggen, en kruiden- en bloemrijke akkerranden. Groenblauwe dooradering zorgt niet alleen voor een mooier, gezonder en beter beleefbaar landschap, maar draagt ook bij aan de nationale (NPLG) en provinciale (BPLG) doelen voor stikstof, CO2 vastlegging, klimaat en biodiversiteit. Groenblauwe dooradering maakt het landschap minder gevoelig voor hittestress/droogte en is daarmee ook een vorm van klimaatadaptatie.

Van Gogh Nationaal Park is één van de landelijke pilotgebieden in het kader van het Aanvalsplan Landschap. De ambities, financieringsmogelijkheden en uitvoering in een aantal deelgebieden zijn verbeeld in afbeelding 1.

Afbeelding 1: Ambities, financiering en uitvoering Van Gogh NP: Groen Dooraderd

Resultaat in 2028

- Van de beoogde eerste 1000 km hebben we 500 km gerealiseerd waarvan 20% in combinatie met wandelpaden.
- De methodiek van de vier pilotgebieden die in 2024 is ontwikkeld, is beschikbaar en wordt toegepast in het hele gebied.
- Bedrijfsleven draagt voor 25% bij aan de financiering van de groene dooradering.
- Grondeigenaren (agrarische ondernemers, recreatiebedrijven, landgoederen) participeren actief bij de uitrol en incorporeren dit in nieuwe verdienmodellen van de bedrijfsvoering.
- Hier wilde bij zijn: het Jaar van de Zonnebloem is in 2024 ingezet als aanjager voor een structurele aanpak voor het stimuleren van bloemrijke akkerranden en bermen. Op basis van de in 2023 opgeleverde inventarisatie van de WUR streven wij naar een verbetering van de leefgebieden voor bestuivers.
- In 2028 hebben wij 25% van de door WUR aangegeven witte vlekken in het bijenlandschap (oftewel het ecologisch netwerk voor bestuivende insecten) versterkt door deze te voorzien van B&B-locaties, verbindend landschap met stapstenen en bij-tankplekken. B&B gebieden voor bestuivers zijn geschikte plekken waar ze hun nest kunnen maken, het liefst zo dicht mogelijk in de buurt van voldoende geschikte bloemen die nectar en pollen leveren.

- Door wie:**
- Uitvoering Groene Dooradering door Brabants Landschap
 - Uitvoering verbetering bijenlandschappen door IVN en Parkbureau
- Financiering:**
- LNV, gemeenten, waterschappen, bedrijfsleven, fondsen en provincie Noord-Brabant.

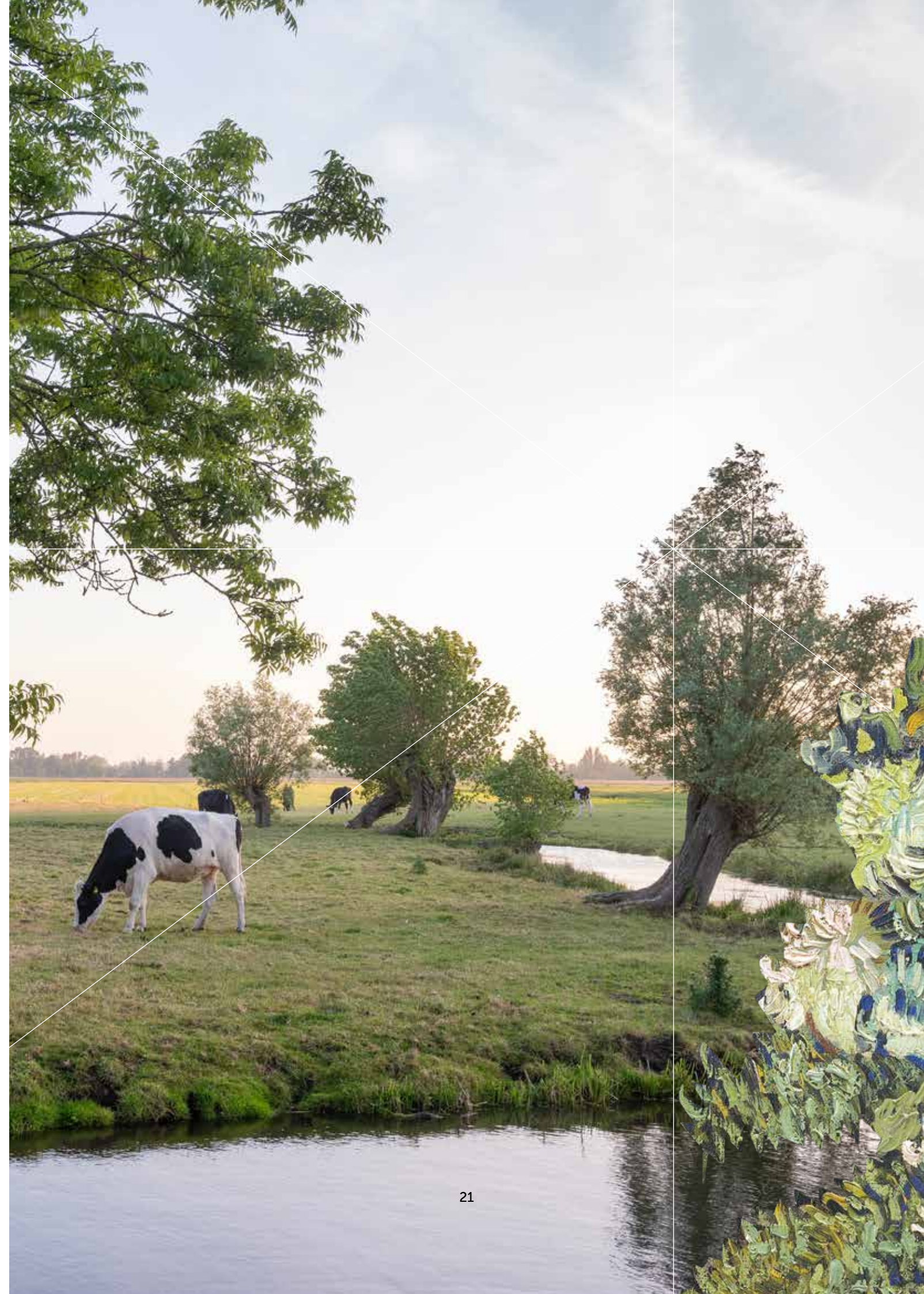

Maatschappelijke diensten en verdienmodellen voor agrarische ondernemers

Het programma Brabants Bodem ontwikkelt een nieuw perspectief voor agrarisch ondernemers die bijdragen aan de kwaliteit van natuur en landschap in Van Gogh Nationaal Park. We geven invulling aan het doel van Van Gogh Nationaal Park: samen werken aan een aantrekkelijk, waardevol en toekomstbestendig landschap. Agrarische productie is daarbij in evenwicht met het maatschappelijk belang. Om dit te kunnen bereiken sluiten agrariërs en de maatschappij in het Van Gogh Nationaal Park een nieuw partnerschap. Voor ondernemers betekent dit dat ze het in hun verdiensten terugzien als zij zich onderscheiden door in hun bedrijfsvoering extra in te zetten op biodiversiteit, bodem, water en landschap. Een plus voor Van Gogh Nationaal Park is dan ook een plus voor het inkomen van de ondernemers. Voor de maatschappij wordt dit zichtbaar in een leefomgeving waar het goed wonen, werken en recreëren is.

Sinds 2020 is een ambitieus programma opgestart, waarvan de uitvoering doorloopt tot in 2025. In deze eerste fase worden werkwijzen en instrumenten ontwikkeld waarmee de ondernemers hun bedrijfsvoering kunnen optimaliseren en die helpen om hun verdienmodel te verbeteren. Betere prijzen voor al dan niet nieuwe producten of (ecosysteem)diensten, nieuwe financieringsvormen, kostenbesparing etc. De doelen in Brabants Bodem worden voor een belangrijk deel vormgegeven via deelprojecten. Daarbij zoeken we steeds de samenwerking met bestaande initiatieven om zo ideeën en energie te bundelen en te versterken.

Onderstaande figuur geeft een overzicht van de deelprojecten van Brabants Bodem.

Brabants Bodem kent een eigen governance en loopt tenminste tot 2025. Jaarlijks stelt de stuurgroep een werkprogramma vast. Medio 2024 besluiten de partners over de vervolgstappen na afloop van het huidige Programma zodat de beweging die Brabants Bodem in gang heeft gezet doorrolt in de periode vanaf 2025. Ook wordt dan besloten over de organisatie van het vervolg.

Partners Brabants Bodem:

- Brabants Landschap
- Zuidelijke Land en Tuinbouworganisatie
- Brabantse Milieufederatie
- Provincie Noord-Brabant
- Waterschappen De Dommel, Aa en Maas, Brabantse Delta en Rivierenland
- Ministerie van LNV
- Rabobank
- Brabant Water
- Boeren natuur Brabant
- Gemeenten
- Van Gogh Nationaal Park

Financiering

Het totale budget tot en met 2025, beloopt €7,3 mln. In 2022 is dit voor één deelproject, de Brabantse Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij, opgehoogd met €13,5 mln voor de periode tot en met 2028.

Transitie naar het boomkwekerij- landschap van de toekomst

Het aantrekkelijke agrarisch cultuurlandschap in het werkgebied Van Gogh Nationaal Park is mede tot stand gekomen door de vele (boom)kwekerijen in het gebied. De meeste bedrijven concentreren zich rond de clusters (Haaren-Udenhout, Sint-Oedenrode, Oirschot en Zundert). Deze gebieden liggen in of dicht tegen Natura 2000 gebieden aan. Maar het intensieve landgebruik heeft ook zijn keerzijde. Zo staat het halen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en Vogel- en Habitatrichtlijnen onder druk en is verdroging een groot probleem voor zowel de sector als andere opgaven in het gebied. Ook heeft het veranderende beleid en wet- en regelgeving grote impact op het ondernemerschap en verdienmodel van (boom)kwekers. Mede hierdoor zijn de ondernemers genoodzaakt te innoveren. Er worden waterbassins aangelegd en op erven komen loodsen en kassen te staan. Ook wordt een groter oppervlak verhard. De afgedwongen landbouwinnovaties leiden tot een industrialisatie van het aantrekkelijke en diverse landschap.

Om deze ontwikkelingen te doorbreken is een integrale aanpak nodig waardoor de kwekerijsector haar bijdrage kan leveren aan thema's zoals biodiversiteit, landschap, duurzaam waterbeheer (kwaliteit en kwantiteit) en klimaatadaptatie in combinatie met het op een winstgevende manier produceren van bomen, inclusief de inheemse bomen die nodig zijn voor de grote opgaven in en buiten Brabant (Bossenstrategie en groen-blauwe dooradering in zowel het landelijk gebied als in de stad). Vanuit de sector is veel interesse voor een regionale manier van werken aan de toekomst. Ook de urgentie om een duurzaam watermanagement systeem te ontwikkelen om verdroging van de hogere (natuur)gebieden en drainage van broekgebieden tegen te gaan wordt steeds groter.

Om deze uitdagingen aan te kunnen pakken is in de periode 2021-2023 binnen het Masterplan Van Gogh Nationaal Park het programma Versailles van het Noorden ontwikkeld. De eerste fase hiervan is in 2023 afgerond. Een 30-tal kwekers hebben samen met partijen zoals het Waterschap, gemeenten, natuurorganisaties en de provincie een eerste schetsboek gemaakt hoe het gebied binnen het kwekerijcluster Haaren-Udenhout zich in de toekomst zou kunnen ontwikkelen, dat aansluit bij de vele opgaven in het buitengebied.

De aanpak was een groot succes, en er worden nu extra stappen gezet om tot een concrete aanpak op deelgebied- en bedrijfsniveau te komen.

De lessen en ervaringen uit dit traject dienen als basis voor de opschaling naar andere clustergebieden en het gedetailleerd uitwerken van de plannen op deelgebied en bedrijfsniveau. Ook in de andere (boom)kwekerij clusters is veel animo om vanuit de sector samen met andere partijen in het gebied globale plannen uit te werken en tot schetsboeken te komen hoe de gebieden zich in potentie zouden kunnen ontwikkelen.

Resultaat in 2028

- In 2026 zijn er binnen de 4 kwekerijclusters (Haaren-Udenhout, Sint-Oedenrode, Oirschot en Zundert) deelgebiedsplannen en bedrijfsplannen opgesteld, als basis voor uitvoering.
- In 2026 start de uitvoering met een nieuw projectplan, waarbij zowel in kleinschalig groepsverband (deelgebiedsniveau) als individueel (bedrijfsniveau) input is opgehaald welke concrete maatregelen er genomen zouden kunnen worden er waar deze dienen te landen.
- Daarnaast zijn er voor de verschillende kwekerijclusters gedegen watersysteemplannen met oplossingsrichtingen opgesteld welke een bijdrage leveren aan het voldoende voor handen hebben van water voor de teelt van gewassen, voor onder andere, het vergroenen van de steden, alsook voor het terugdringen van verdroging van natuurgebieden.
- In 2028 is een deel van het areaal aan boomkwekerijen ingezet voor de groenblauwe dooradering, deels gecombineerd met wandel- en fietspaden, waardoor het landschap biodiverser, mooier, toegankelijker en meer beleefbaar is geworden. Daardoor is een substantiële bijgedragen geleverd aan de totale ambitie van 10% groenblauwe dooradering (zie hoofdstuk Brabant Behaagt) in Van Gogh Nationaal Park, en aan de verbinding van natuurgebieden (ontsnipperingsopgave), zoals bijvoorbeeld tussen de Loonse en Drunense Duinen en Kampina/Oisterwijkse Vennen.

Door wie

Partners zijn:

- Boomkwekers
- ZLTO
- Gemeenten
- Provincie Noord-Brabant
- Waterschappen De Dommel en Brabantse Delta
- Brabants Landschap
- IVN

Financiering: t/m 2026 totaal €3,4 miljoen (exclusief btw)

Gedeeltelijk door dezelfde partijen als in de eerste fase 2021-2023: Waterschap de Dommel, Provincie Noord-Brabant, Van Gogh Nationaal Park, het Boomkwekerijfonds, het LIB (Landbouw Innovatie Brabant) en het Brabants Landschap en subsidie uit het Stimuleringsfonds.

Omdat de benodigde financiële middelen dit keer vele malen hoger zijn dan in de eerste fase, zal er ook gekeken worden naar mogelijkheden voor financiering vanuit het Brabants Programma Landelijk Gebied (BPLG) en het Landelijk Programma Natuur (LPN).

Groene verstedelijking

In het Van Gogh Nationaal Park reiken natuur en landschap tot in het hart van de steden en dorpen. Voor woongenot, klimaat, tegengaan hittestress, gezondheid en ontspanning. Dat is op verschillende plekken nu al het geval of in uitvoering. In 2018 hebben de vijf grote Brabantse steden “Het Volgende Landschap” gepresenteerd, waarin ze vanaf die tijd gezamenlijk werken aan de ambitie om te investeren in hun landschap en de groene wiggen. Waar stedelijke ontwikkeling, als opgenomen in 2020 in het Masterplan Van Gogh NP, hand in hand gaat met een sterk vestigingsklimaat, een gezonde leefomgeving en een uniek hoogwaardig beleefbaar landschap. Juist ook in de beekdalen, die als groenblauwe aders naar, van en door de steden stromen. Voorbeelden zijn de Landschapsparken Pauwels (Tilburg), Bossche Broek en Diezemonding (’s Hertogenbosch), de Aa (Helmond), Aa of Weerijds en ’t Zoet (Breda), de Gennepersparks en Brainport Park in Eindhoven en het Stadsregionaal park Stadsbos 013 en de Oostflank Tilburg-Oisterwijk in Tilburg. Het werk aan deze groene wiggen is nog niet af en gaat komende periode (SOK 2024-2028) onverminderd door.

Inmiddels is het Van Gogh Nationaal Park als kwaliteitsconcept voor groene verstedelijking als integraal onderdeel van de opgave opgenomen in de Verstedelijkingsakkoorden Breda-Tilburg, Eindhoven-Helmond en ’s-Hertogenbosch.

Verduurzamen en vergroenen bedrijventerreinen

Groene verstedelijking heeft ook betrekking op het verduurzamen en vergroenen van bedrijventerreinen. De provincie (Grote Oogst), IVN (Werklandschappen), gemeenten en bedrijventerrein-verenigingen hebben hierin het voortouw; Van Gogh Nationaal Park heeft vooral een agenderende rol. Zo is op 11 december 2023, met partner Rabobank, een event georganiseerd voor gemeentelijke bestuurders, ambtelijke medewerkers en partners, om onder de aandacht te brengen dat gemeenten een belangrijke en verbindende rol hebben als het gaat om het verduurzamen van bedrijventerreinen. De verduurzamingsopdracht die er ligt is groot. Voor individuele bedrijven lijken de te nemen stappen dan al snel onoverzichtelijk, onmogelijk en te groot. Daarom is het organiseren van collectiviteit en organiserend vermogen ontzettend belangrijk. Daarvoor zijn intermediairs, zoals makelaars, nodig die kansen, behoeften en mogelijkheden inventariseren en partijen bij elkaar brengen. Gemeenten kunnen daarbij faciliteren door bewustwording en het duiden van de urgentie, door het organiseren van de collectiviteit mogelijk te maken, door te participeren als één overheid en door te zorgen voor tempo in de doorlooptijd van (subsidie)processen.

Resultaat in 2028

De groenblauwe dooradering is in de groene wiggen en bij minimaal 5 bedrijventerreinen doorgetrokken tot in de kern. Van Gogh Nationaal Park zal daartoe in 2024-2028 minimaal 10 netwerkbijeenkomsten en inspiratiesessies organiseren.

Door wie: Rabobank, VNO-NCW, IVN en Van Gogh Nationaal Park, gemeenten, waterschappen, provincie Noord-Brabant.

Financiering: Rabobank, VNO-NCW, IVN (project werklandschappen), Van Gogh Nationaal Park.

Duurzaam toerisme

Met de opstart van het Interreg-project MONA in 2023 is VisitBrabant als leadpartner gestart met de verkenning naar een nieuwe vorm van zonering en spreiding van bezoekers. In Van Gogh Nationaal Park en enkele andere Nationale Parken in noordwest Europa. Aanleiding is de toenemende druk op kwetsbare natuurgebieden enerzijds en de wens om nieuwe verdienmogelijkheden te vinden voor agrarische ondernemers anderzijds. Het lijkt een simpele oplossing; minder mensen naar de natuurgebieden en meer naar het platteland. Om dit te kunnen bewerkstelligen is er een langjarige gezamenlijke investering nodig in het ontsluiten van het boerenland, aanpassen van routenetwerken, startpunten en de communicatie over nieuwe recreatieve mogelijkheden.

In het domein vrijetijdseconomie binnen de landelijke agenda Natuurinclusief worden de activiteiten van Van Gogh Nationaal Park al als voorbeeld gezien van de gewenste integrale aanpak. Er is immers een groeiende behoefte aan groene recreatieve ruimte maar ondertussen willen wij collectief de druk op natuurgebieden wegnemen. Er is behoefte aan uitwaaien, sporten, ontspannen en op vakantie gaan. Maar kunnen recreëren in een groene omgeving is geen vanzelfsprekendheid. Door de komende jaren het landelijk gebied aantrekkelijker te maken in programma Brabant Behaagt en tegelijkertijd beter te ontsluiten spreiden recreanten zich beter, waardoor natuurgebieden ontlast worden en de biodiversiteit toeneemt.

Onderdeel bij het programma Brabant Behaagt is het eveneens aanleggen van boerenlandpaden bij de uitrol van de groene dooradering. Bij de in 2024 ontwikkelde participatiemogelijkheden voor bedrijven creëren we de mogelijkheid om ook recreatieve familiebedrijven te laten participeren en de grotere ketens financieel bij te laten dragen in het aanleggen van heggen en landschapselementen.

Van Gogh Homeland Biënnale

In 2028 organiseren wij in samenwerking met Van Gogh Homeland (na de eerste editie in 2026) de tweede Biënnale waarmee bezoekerstromen op duurzame wijze kunnen worden gestuurd naar plekken waar wij juist meer bezoekers willen ontvangen. In samenwerking met Van Gogh Homeland zetten wij in op ontwikkeling van attractieve educatieve voorzieningen waarbij de maatschappelijke opgaven van het gebied worden geagendeerd. In 2026 zal daarvoor de visie van de samenwerkende partijen in Versailles van het Noorden als basis dienen voor een aantrekkelijk aanbod in de regio Tilburg.

Resultaat in 2028

- Als eindresultaat van het Interregproject MONA hebben we de bezoekpatronen bij de Loonse en Drunense Duinen goed in beeld. Op basis daarvan is het eenvoudiger om beheersmaatregelen te nemen en alternatieve bezoeklocaties aan te bieden voor recreanten.
- Aan het einde van het Interregproject is er in beeld gebracht op welke locaties nieuwe startpunten gerealiseerd moeten worden voor wandelen en fietsen in het buitengebied.
- Er is een eerste concept gereed voor boerderijen die als ontvangstlocatie kunnen gaan dienen in Van Gogh Nationaal Park.
- In 2028 hebben we 200 kilometer aan boerenlandpaden gerealiseerd waarmee de bezoekdruk in de kwetsbare natuurgebieden beperkt wordt. Hiermee dragen we actief bij aan het verhogen van de veiligheid (door wandelpaden over openbare wegen te beperken) en stimuleren wij de gezondheid van de bewoners.
- Minimaal 20 boerderijen zijn als nieuwe toegangspoort tot Van Gogh Nationaal Park aangesloten op het routenetwerk.
- Voor de verspreiding van bezoekers zijn er 40 nieuwe startpunten buiten de natuurgebieden aangelegd.

Door wie: VisitBrabant, Van Gogh Homeland, Brabants Landschap

Financiering: Interreg, Provincie, bedrijfsleven

Van Gogh NP Academie

De Van Gogh NP Academie is een samenwerkingsruimte voor pioniers.

De Van Gogh NP Academie heeft vier pijlers:

1. casuïstisch werken, leren en ontwikkelen
2. doorontwikkeling van het Kompas uit het Masterplan Van Gogh Nationaal Park
3. betrekken van jongeren en experts over het Kompas
4. input voor regiegroep en Strategisch Partneroverleg m.b.t. de voortgang en monitoring van gebiedsgericht werken met het Kompas.

De Academie is mede gefinancierd uit de LNV-middelen Tijdelijke Ondersteuning Nationale Parken (2021- 2023).

De resultaten van de afgelopen drie jaar zijn zeer positief. De Academie maakt energie in de samenleving zichtbaar en helpt initiatiefnemers met kennis, een nuttig netwerk, inspiratie en een podium voor plannen of ideeën die bijdragen aan de ambitie van Van Gogh NP. De Academie levert de gewenste dynamiek voor de beoogde beweging op. De ruim 50 oud-deelnemers zijn echte ambassadeurs geworden voor Van Gogh Nationaal Park.

Van 2021-2023 hebben vijf edities van de Van Gogh NP Academie plaatsgevonden. 2024 is voor de Van Gogh NP Academie een overbruggingsjaar. In 2024 worden geen nieuwe casussen opgehaald, maar worden 10-15 bestaande casussen (van de 54 uit 5 edities) echt vastgepakt, verbonden en doorontwikkeld met Regiegroep en partners zodat ze zichtbaar, tastbaar en concreet worden. Ook wordt er in 2024 een korte documentairefilm gemaakt over een vijftal deelnemers aan de Van Gogh NP waarin ze laten zien hoe zij van onderop bijdragen aan de ambities van het Van Gogh NP. Als de beschikbare middelen (financiën en capaciteit) het toelaten, worden vanaf 2025 weer jaarlijks één of twee nieuwe edities georganiseerd.

Ondersteunende activiteiten

Marketing en communicatie

Daar waar tot en met 2023 het hoofdaccent heeft gelegen op stakeholders en achterbannen gaan we vanaf 2024, na verkrijgen van de status Nationaal Park, gericht ook inzetten op de activatie van bewoners en ondernemers.

Een van de hulpmiddelen hierbij is het nieuwe initiatief voor de jaarlijkse uitreiking van de Gouden Zaaier. De eerste Gouden Zaaiers zijn op 3 september 2023, in samenwerking met IVN, uitgereikt. Daarnaast wordt er ingezet op een actievere benadering van de pers om maximaal gebruik te maken van de free-publicity kanalen. Speciale aandacht blijven we geven aan de activatie van de partners om Van Gogh Nationaal Park uit te dragen middels de eigen communicatiekanalen. Daarbij blijven we ook aandacht geven aan communicatie met stakeholders en achterbannen, o.a. door het organiseren van netwerkbijeenkomsten en bevorderen van het gebruik van de communicatie-toolkit.

De pop-up campagne "Er groeit iets moois" wordt vanaf 2024 opgevolgd door een campagne met semipermanente beeld dragers; het plaatsen van herkenbare Van Gogh Nationaal Park uitingen op locaties waar dit gewenst is. Te beginnen met '2024 het Jaar van de Zonnebloem'. In aansluiting op een grote Van Gogh tentoonstelling in de National Gallery in Londen, ter ere van de aanschaf 100 jaar geleden van het topstuk de eerste versie van de Zonnebloemen.

Waar de Van Gogh Sites Foundation inzet op zonnebloemen en kunst stelt Van Gogh Nationaal Park zonnebloemen en biodiversiteit centraal. Door het doelgericht inzaaien van akkerranden en bermen met bloemenmengels met zonnebloemen en het verspreiden en verkopen van insectenhôtels, op diverse plekken in stad en platteland, worden de leefgebieden van belangrijke bestuivers vergroot en kwalitatief verbeterd, maar ook de beleving voor bewoners en bezoekers vervolmaakt. In het buitengebied van Etten-Leur wordt in 2024 op een akker de vaas met zonnebloemen van Vincent aangeplant en ingezaaid, samengesteld uit zonnebloemen.

Bij dit alles wordt gebruik gemaakt van het onderzoek van de WUR, in opdracht van de Provincie Noord-Brabant, waarin geïnventariseerd is waar de leefgebieden voor insecten (en de wilde bij in het bijzonder) in orde zijn, hiaten vertonen en verbeterd moet worden.

De spin-off van dit jaar zal nog lang nagalmen en vervolgactiviteiten entameren in Van Gogh Nationaal Park.

De website wordt actueel gehouden. Op basis van een nieuwe cartografische toepassing worden de projecten van partners en oud-Van Gogh Nationaal Park Academie deelnemers beter ontsloten en podium geboden. De nieuwsbrief en activiteiten op social media worden onverminderd voortgezet. Ook die voor activiteiten/projecten van partners in de geest van Van Gogh Nationaal Park.

Van Gogh Nationaal Park draagt bij aan het versterken en promoten van de Nederlandse Nationale Parken, vanuit de eigen identiteit. Het Parkbureau is aanwezig bij landelijke bijeenkomsten van Nationale Parken, doet mee aan gezamenlijke landelijke acties, integreert de overkoepelende huisstijl en zet zijn communicatiemiddelen in voor zover de beschikbare middelen dat toelaten.

Educatie en participatie

De ambitie van het Van Gogh Nationaal Park tot 2030 op het gebied van communicatie en educatie is mensen uit te dagen om zelf te ontdekken en te beleven (Ambitieplan educatie en communicatie 2024-2030). Met educatie en communicatie zetten wij vooral in op het stimuleren en faciliteren van doelgroepen om op eigen wijze bij te dragen aan de ambities van het Van Gogh Nationaal Park. Het Van Gogh Nationaal Park is het vliegwiel voor de ontwikkeling van het landschap van de toekomst.

Het lukt alleen om dat vliegwiel op gang te brengen als mensen daaraan mee willen werken, eraan bij willen dragen, erbij willen horen. Participatie en educatie zijn de brandstof voor dat vliegwiel, waarbij alles staat of valt met goede communicatie.

Onderlegger voor dit ambitieplan is het Masterplan Van Gogh Nationaal Park. Dit kent op het gebied van educatie en communicatie de volgende ambities:

- Toename van gevoel van trots en betrokkenheid bij bewoners, ondernemers, kenniswerkers, nationale en internationale bezoekers in het gebied.
- Behoud of toename van het aantal vrijwilligers dat zich betrokken voelt en ambassadeur is voor het Van Gogh Nationaal Park.
- Betrokkenheid van 50% van alle onderwijsinstellingen in het gebied binnen zowel primair onderwijs als voortgezet onderwijs en kennisinstellingen zoals Yuverta, BUAS, HAS, Designacademie.
- Toename van de crossovers tussen verschillende sectoren zoals natuur, kunst, erfgoed, recreatie, landbouw, zorg en welzijn met het oog op vraaggerichte integrale programma's op het gebied van educatie en communicatie.
- Toename van nieuwe natuurinclusieve en innovatieve ideeën en initiatieven onder andere van de nieuwe toekomstige generatie als ook vrijwilligers die bijdragen aan de uitdagingen in het gebied.

Deze ambities vertalen we naar concrete programma's waarop we vanaf 2024 door willen pakken of een start willen maken, zoals: educatieve leerlijn basisonderwijs, Van Gogh Nationaal Park start in je voortuin, ambassadeurs en pioniers van Van Gogh Nationaal Park en natuurinclusieve recreatie. De ontwikkelde module E-learning en de cursus Gastheerschap blijven 'in de lucht' en aangeboden en georganiseerd worden.

Monitoring en borging

Voor een Nationaal Park is het doel de wezenlijke unieke kenmerken van een gebied zeker niet aan te tasten, maar te waarborgen en liefst nog te versterken. Niet door deze keihard vooraf vast te leggen (en daarmee een drempel op te werpen), maar door er ontwikkelingsgericht en gezamenlijk aan te werken (stip op de horizon) met bodem en water als sturend principe. Voor het volgen van de voortgang en het slagen van die ontwikkelingsgerichte aanpak is het belangrijk de ontwikkeling gaandeweg te monitoren, de vinger aan de pols te houden. Wordt de aanpak daadwerkelijk uitgevoerd (ook na verkiezingen en een bestuurswisseling), worden plannen omgezet in daden, levert het de kansen en de kwaliteit op die wordt beoogd?

Het Van Gogh Nationaal Park heeft op het gebied van monitoring twee opdrachten. Enerzijds het monitoren van de staat en ontwikkeling van de natuur- en landschapswaarden en van de effecten van de uitvoering in het gebied. Het gaat om feiten en aantallen (bv. hectares groenblauwe dooradering, aantal deelnemers Brabantse Biodiversiteitsmonitor, kilometers zandpaden en wandelpaden over boerenland). Hiervoor wordt zo veel mogelijk gebruikgemaakt van bestaande landelijke en provinciale meetnetwerken en monitoringssystemen en -programma's en van de monitoring van de focusprogramma's.

Anderzijds het monitoren van de samenwerking in de vorm van lerend evalueren, ontwikkeling van het Kompas, passend bij de (groeierende) beweging en netwerkorganisatie van Van Gogh Nationaal Park. In hoeverre 'gaan partners ervoor', inspireren zij elkaar en spreken zij elkaar aan om de gezamenlijke ambitie te realiseren. PON-Telos helpt mee om de monitoringssystematiek te ontwikkelen.

Naast de monitoring wordt ook de borging van de resultaten in beeld gebracht. Van Gogh Nationaal Park wil een proefgebied zijn voor een ontwikkelingsgerichte aanpak met perspectief voor agrarische ondernemers en andere ondernemers, zoals de recreatieondernemers. Om samen uit te vinden hoe ondernemerschap hand in hand kan gaan met versterking van het landschap en de biodiversiteit, juist buiten de natuurgebieden. Deze uitnodigende en uitdagende aanpak staat op gespannen voet met extra verboden en geboden vooraf van Rijk, Provincie of gemeenten, naast de bestaande wet- en regelgeving.

De samenwerkende partners hebben daarom onderling en ook met het Rijk afgesproken om de ambitie en ontwikkelrichting van Van Gogh Nationaal Park te borgen door deze nu – en gaande de ontwikkeling – op te nemen in visies, plannen en programma's van partners, zoals:

- a. Omgevingsvisies (PNB, gemeenten);
- b. Handelingsperspectief Dommel;
- c. BPLG;
- d. SOK 2024-2028
- e. Verstedelijkingsakkoorden Tilburg/Breda, Eindhoven/Helmond, 's-Hertogenbosch;
- f. (LESA's van) GGA's;
- g. Afspraken over aangrenzende boven- en middenlopen van de Dommel, bv. van waterschappen en natuurorganisaties met Grote Heide en Bosland.

Onderzoek én monitoring worden verder opgepakt en uitgewerkt, zodra er duidelijkheid bestaat over toekenning van de status (naar verwachting medio 2024). Daarbij wordt ook de geschiktheid verkend van andere instrumenten, zoals de Landschapsmonitor van RCE.

Fondswerving

Eén van de hoofdtaken van het Parkbureau is fondswerving. Door het Parkbureau worden verbindingen gelegd en kansen gesignaleerd om projecten binnen de focusprogramma's te ontwikkelen en te financieren, door middel van het verwerven van subsidies, fondsen en/of sponsoring. Daarnaast blijft het Parkbureau zich, evenals in voorgaande jaren, inzetten om vanuit haar verbindende rol de mogelijkheden te signaleren voor realisatie van projecten met budgetten van overheden, met name bij Rijk en Provincie (bijvoorbeeld in relatie tot het Brabants Programma Landelijk Gebied).

De aanhaking van bedrijfsleven in Van Gogh Nationaal Park wordt (met name) gekoppeld aan het project Groenblauwe dooradering, inclusief het Groene padenplan. Een deel van de (LNV-) middelen zal worden ingezet voor het uitwerken van een sponsortool. De toepassing zal ingezet worden om bedrijven actief deel te laten nemen aan het financieren van de ambitie van 1000 km Groene Paden en Groene Dooradering. Ook wordt er, inspelend op de Salon van Gogh, gedacht aan de ontwikkeling van een Van Gogh Fonds, waarmee kunst en/of landmarks in natuur en landschap kan worden gefinancierd (met verbeeldingskracht).

Aanvullend zal fondswerving-expertise worden ingehuurd ten behoeve van diverse fondsen en EU-middelen op het moment dat er zich kansen aandienen rond focusprogramma's, zoals bijvoorbeeld in het kader van Interreg.

Netwerkvorming

Het elkaar ontmoeten en het gezamenlijk delen van dilemma’s en successen is cruciaal voor de beweging Van Gogh Nationaal Park. Er zijn diverse ontmoetingen en overleggen binnen het netwerk. Alle partners ontmoeten elkaar halfjaarlijks tijdens het Strategisch Partneroverleg (SPO) en Atelier. Het Strategisch Partneroverleg wordt twee keer per jaar in combinatie met het Atelier Van Gogh NP georganiseerd met als beoogde output:

- bestuurlijk draagvlak voor de inhoudelijke koers van het Van Gogh Nationaal Park;
- signalering van kansen en knelpunten in en reflectie op het Van Gogh Nationaal Park.

De bijeenkomsten zijn opgedeeld in een formeel gedeelte (SPO), voor de partners die de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) 2024-2028 hebben ondertekend, en aansluitend een informeel gedeelte (Atelier) voor alle partners (SOK-ondertekenaars, sponsors en deelnemers in natura). In het formele deel worden met name de verplichte onderdelen geagendeerd, zoals begroting en jaarcijfers en de gezamenlijke koers. Het Atelier Van Gogh NP heeft een sterk netwerkarakter en is vooral gericht op inspiratie, reflectie en activatie op de voortgang,

Uit de 70 partners is een Regiegroep geformeerd. De Regiegroep komt vijf keer per jaar bijeen en richt zich inhoudelijk strategisch hoofdzakelijk op de voortgang en het aanjagen en naleven van de gemeenschappelijke ambitie zoals deze in het gezamenlijke Masterplan en kompas zijn geformuleerd. De agenda van de Regiegroep beslaat in principe de volle breedte van de ontwikkelijnen van het Masterplan, waarbij wordt ingezoomd op de focusprogramma’s en op het versterken van de participatie van en interactie met de eigen achterbannen, bewoners en bedrijven. Leden van de Regiegroep worden hierbij ondersteund door het ambtelijk Kernteam en het Parkbureau. Daarnaast adviseert de Regiegroep het bestuur van st. Van Gogh Nationaal Park over de operationele activiteiten van het Parkbureau.

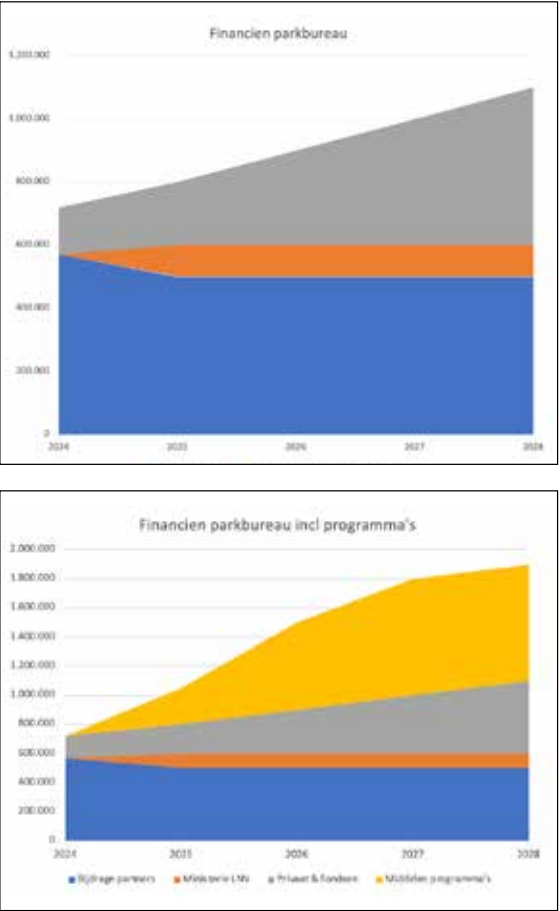
Elk jaar op 30 maart, de geboortedag van Vincent van Gogh, worden alle partners van Van Gogh Nationaal Park uitgenodigd de Salon Van Gogh bij te wonen. Deze Salon is een coproductie van Van Gogh Nationaal Park in samenwerking met Van Gogh Sites Foundation en het Brabantse Cultuurfonds, gericht op bestuurders van overheden en bedrijfsleven. Inzet is om te komen tot een Van Gogh Fonds, waarin ook een segment gericht op natuur/landschap.

Om de beweging te faciliteren worden ook netwerk- en themabijeenkomsten voor diverse doelgroepen georganiseerd. De streeknetwerken Het Groene Woud (tevens Leadergebied), Landstad de Baronie en de Loonse en Drunense Duinen en Van Gogh Nationaal Park (een delegatie van Regiegroep en Parkbureau) ontmoeten elkaar halfjaarlijks. Deze streeknetwerken zijn van belang voor het faciliteren van lokale uitvoeringsprojecten en het realiseren van lokale betrokkenheid binnen Van Gogh Nationaal Park. Zij zoeken met elkaar en met Van Gogh Nationaal Park naar afstemming en samenwerking in relatie tot lokale uitvoering en/of ontmoeten elkaar (naar behoefte) themagericht. Twee keer per jaar wordt er een netwerkbijeenkomst georganiseerd voor alle alumni van de Van Gogh NP Academie. Met deze terugkomdagen voorziet het Parkbureau in de behoefte van de deelnemers aan en begeleiders van de Van Gogh NP Academie om elkaar te blijven zien. Ook zijn er ontmoetingen voor ondernemers, zoals recreatieondernemers en land- en tuinbouwers, en op verzoek van voor achterbannen van (bepaalde) partners zoals de medewerkers en vrijwilligers van NM, BL, IVN en BMF.

Vanwege de rol van de overheden zal blijvend aandacht worden gegeven aan versterking en onderhoud van de betrokkenheid van gemeenten (zowel bestuurlijk als ambtelijk, gekoppeld aan de indeling in 4 regio’s (inclusief de steden): Noordoost, Zuidoost, Midden en West), de waterschappen en de Provincie Noord-Brabant. Daarnaast worden, in samenwerking met de streeknetwerken, netwerkbijeenkomsten georganiseerd rond thema’s die urgent of uitdagend zijn en/of aansluiten op de activiteiten van de streeknetwerken en/of de focusprogramma’s van Van Gogh Nationaal Park.

Financieel perspectief

De komende jaren zal het aandeel vanuit bedrijfsleven en fondsen toe gaan nemen en toegroeien naar een evenredige verdeling met de basisfinanciering door partners en het Ministerie van LNV. De middelen die nodig zijn voor de uitvoering van de verschillende projecten komen voornamelijk terecht bij partners. Het is daarbij wel de ambitie om de middelen voor ondersteunende activiteiten en structurele projecten bij de focusprogramma’s in de komende jaren via het Parkbureau te laten verlopen. In dat geval ziet de verhouding er anders uit.

Productieve partners

Met de focusprogramma's, die dankzij Van Gogh NP zijn gestart, werken de partners gezamenlijk aan de uitvoering, gefaciliteerd door het Parkbureau. Daarnaast voeren partners óók individueel of in kleinere verbanden vele (grotere en kleinere) projecten uit, die bijdragen aan de ambitie en doelen van Van Gogh NP. Deze projecten, 'in de geest van Van Gogh NP', zijn van groot belang voor het realiseren van het ultieme doel: een mooi, gezond, vitaal groen gebied tot in het hart van de steden en dorpen.

In de uitvoeringsagenda, in deel 5 van het Masterplan Van Gogh NP (2020), was hiervan een selectie opgenomen. Een deel van deze projecten is inmiddels afgerond, sommige zijn nog in uitvoering en anderen worden voortgezet in het kader van een van de vijf beschreven focusprogramma's.

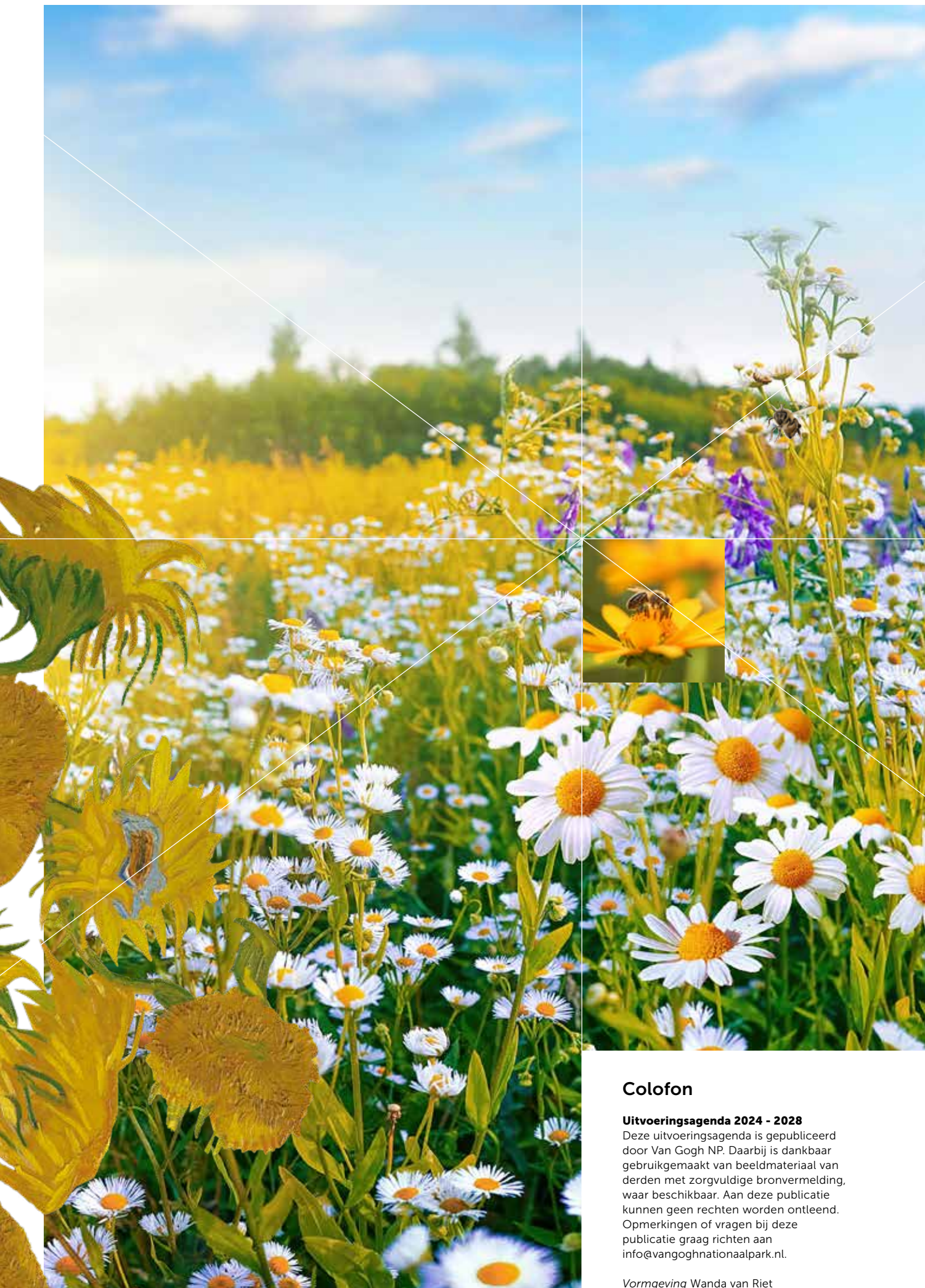

Stand van zaken Uitvoeringsagenda Masterplan Van Gogh NP 2020:

- Afgerond zijn Watermolenlandschappen, Landschapstriënnale 2021, educatieprogramma 2021-2023, diverse voedselbossen;
- Afgerond of verder gebracht met de regeling Tijdelijke Ondersteuning Nationale Parken (2021-2023) zijn Groen dooraderd, Landschapsbiografie Dommel, Versailles van het noorden, Van Gogh wandelroutes, 5 edities Van Gogh NP Academie (54 deelnemers), ontwikkeling storytelling;
- Nog in uitvoering en/of verder opgeschaald zijn onder andere Brabants Bodem (groeiende naar 650 deelnemende melkveehouders), Realisatie Natuur Netwerk Brabant (Brabants Goud in Het Groene Woud), ontsnippering (reproduct N261), Zundert floreert, diverse landschapsparken in de 5 steden (o.a. Landpark Pauwels, 't Zoet Breda, Out Herlaer), MONA (Interreg NWE, Modal shift in Natureal Areas – spreiden en verleiden van bezoekers). Zowel LandStad de Baronie als Landschap Het Groene Woud hebben een 'kleine projectenpot' om kleine lokale initiatieven mede mogelijk te maken.

Gedurende de Samenwerkingsovereenkomst Van Gogh NP 2021-2023 zijn ook weer nieuwe initiatieven van start gegaan of in ontwikkeling genomen. Zo is streeknetwerk Het Groene Woud benoemd tot Leader gebied, werkt Eindhoven aan verdere vergroening met de Wielewaal, wordt in Oirschot een woonwijk biobased gebouwd, is Vincentre Nuenen verbouwd en uitgebreid tot Van Gogh Village Museum, bereidt Van Gogh Homeland een biënnale voor, wordt het leefgebied van bijen (bestuivers) versterkt en wordt bedrijventerrein Eindhoven Airport District groen dooraderd.

Ook in de komende periode (Samenwerkingsovereenkomst Van Gogh NP 2024-2028) blijven initiatieven van partners 'in de geest van Van Gogh NP' belangrijk om te komen tot een steeds krachtigere productieve beweging en realisatie van de ambitie van het Masterplan Van Gogh NP. Om het belang van deze projecten "in de geest van" Van Gogh NP te benadrukken wil Van Gogh NP vanuit de ondersteunende communicatie-activiteiten op verzoek van de partners extra podium bieden aan deze projecten, als onderdeel van de beweging.

Colofon

Uitvoeringsagenda 2024 - 2028

Deze uitvoeringsagenda is gepubliceerd door Van Gogh NP. Daarbij is dankbaar gebruikgemaakt van beeldmateriaal van derden met zorgvuldige bronvermelding, waar beschikbaar. Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Opmerkingen of vragen bij deze publicatie graag richten aan info@vangoghnationaalpark.nl.

Vormgeving Wanda van Riet